

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

20. De feudis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

perioris, scil. Episcopi; it. modò fiat cum consensu collatorum, si beneficium sit collativum, patronorum, si patronatum: neque licet, si unum sit pinguius altero, excessum oblatâ pecuniâ compensare, nisi interveniat auctoritas Papæ. Pichl. h. t. à n. 8.

TITULUS. XX.

De Feudis.

Q. 1. *Quid & quotuplex sit feudum.* **Resp.** 1. Acceptum pro ipso contractu feudali, *Lehen*; *Geding* (dum aliâ sumitur pro re, quæ in feudum datur, & dicitur *Lehen* / *Lehen*; *Gut* / aliâ pro jure, quod nascitur ex tali contractu, *Lehen*; *Gerechtigkeit*) est *benevola* concessio rei immobilis vel ei æquivalentis quoad translationem dominii utilis sub onere fidelitatis & exhibitionis obsequii & servitii personalis. Per Ly quoad translationem dominii differt ab usufructu, vi cujus sola commoditas in usufructuarium transfertur: per verba, *sub onere fidelitatis & obsequii honesti*, scil. dum requiritur, exhibendi differt ab Emphyteusi &c. Feudo opponitur *alodium*, de quo 2. feud. 54.

Resp. 2. Feudum dividitur in *proprium* sive *rectum* & *improprium*. 2. feud. 33. & 48. it. 2. feud. 2. §. *præterea*. *Proprium* subdividitur in *nobile* & *ignobile* ratione personæ concedentis. 2. feud. 10. *Nobile* aliud est *regale*, quod auctoritate summi Principis concessum est cum di-

Liber III.

H

gni-

gnitate regali ; & non regale , quod concessum est cum dignitate , quæ regali inferior. Ab effectu feudum dividitur in *hereditarium* , & non *hereditarium* , sive *ex pacto & providentia*. 2. feud. 50. princ. Ratione accipientis in *novum & antiquum*. 2. feud. 3. 18. 32. & 1. feud. 1. §. 1. à forma in *ligium & non ligium*. 2. feud. 1. Clem. *pastoralis*. §. *rursus de sent. & re jud.* in 1. Ex parte materiæ in *Ecclesiasticum & sæculare*. 7. de *Constit. c. 6. de for. comp.* Feudi impropiæ species sunt feudum *sæmineum* , *francum* , *de Camera* , *Cavena* , feudum *Guardia* , *Gastaldia* , *Soldata* &c.

Q. 2. *Quodnam sit feudi objectum , sive qua res in feudum concedi possint ? Resp.* 1. Objectum feudi ponit res immobilis vel naturâ vel jure talis. 1. feud. 1. in *fin.* sive singularis , sive sit universalis. 2. feud. 4. & 10. Investitus tamen de silva jus venandi non habet , quia hodie jus venandi silvæ non cohæret ; e contra integro territorio in feudum concessio transit etiam superioritas territorialis , utpote territorio regulari cohærens. 2. Non modò res allodialis in feudum conceditur , sed & feudalis subinfeudari potest sine consensu domini directi. 2. feud. 9. §. *si verò*. 2. feud. 26. §. *vasallus*. excipitur casus in c. 19. de *decim.* Imò potest infeudatio rei feudalis promitti in casum aperturæ , ut habetur 1. feud. 3. §. *sed & illa*. 2. feud. 26. §. *moribus*. Quid de successoribus taliter promittentium dicendum , num & hi promissione hac adstringantur , vide Schmalzgr. n. 67.

n. 67. 3. Res tamen aliena in feudum non potest dari. 2. feud. 3. Neque bona Ecclesiae temporalia, nisi debitae solennitates interveniant. 1. feud. 6. Aut nisi sint solita dari in feudum. c. fin. h. t. & 1. feud. 11. Multò minùs res sacrae aut spirituales, utpote exemptae à commercio humano.

Q. 3. Quinam constituere, & qui recipere feuda possint? Resp. 1. Quilibet Dominus habens liberam rerum suarum administrationem feuda potest constituere. 1. Clerici, scil. de patrimonialibus. 2. feud. 33. & laici, mas & foemina, privati, plebeji. 2. feud. 3. princ. & §. foeminam quoque. 2. Filiusfam. de castrensibus vel quasi, ut patet; de peculio adventitio irregulari probatur inde, quòd etiam illius ususfr. sit filiifam. 3. Minor curatorem habens & volens de novo infeudare cum ejus consensu & interveniente judicis decreto. Schmalzgr. h. n. 52. 4. Quid Imperator possit in constituendis feudis de rebus ad Imperium immediatè spectantibus, vid. Capitulat. Josephi I. art. 29. & gloriosissimè regnantis Caroli VI. art. 11.

Resp. 2. Recipere feudum potest omnis non prohibitus. 1. Clericus saecularis. c. 6. & 7. de for. compet. 2. feud. 40. Religiosus, sive ante, sive post Professionem feudum ad ipsum devolvatur, modò non exigat servitium incompatibile tale feudum. Mynsing. centur. 5. observ. 48. 2. Foemina, cui Dominus feudum concedens tacite censetur concedere, ut per substitutum servitia praestet. 3. Minor, qui in hoc Curatoris au-

thoritate non indiget. AA. in L. 101. ff. de V. O.

4. Infantiâ major etiam sine autoritate Tutoris sic tamen, ut claudicet instar aliorum contractuum, nec teneatur is ad servitiâ & juramentum. 2. feud. 26. §. Excluduntur itaque ii soli, qui honestè in Curia domini stare non possunt, quales sunt infames, rei læsæ Majestatis &c.

Q. 4. Quomodo acquirantur feuda? Resp. Tribus potissimum modis, scil. pacto cum investitura, præscriptione, successione. 1. Itaque ex pacto cum investitura; nomine pacti intelligitur hic contractus feudalis, quo dominus alicui se obligat ad rem suam jure feudi illi concedendam, sive dein id fiat gratis, sive pro pecunia; feudatarius autem ad fidelitatem & servitiâ; cum autem sine traditione dominium non transferatur, hæc comitari vel subsequi debet contractum feudalem, & dicitur investitura, Belehnung / qua vel propria est, vel abusiva. 2. feud. 12. per novam primò confertur feudum; renovans, sive de veteri beneficio est modus feudi retinendi, arg. 2. feud. 24. Solennitates vel à statutis locorum præscriptæ, vel his deficientibus juris communis adhibentur, de quibus vid. passim Feud. non potest feudum antiquum ut novum concedi ob præjudicium agnatorum aliorumque vocatorum, licet contra, ut Gail. Libr. 2. Obs. 50. 2. Acquiritur feudum præscriptione, & quidem 30. annorum, si sæculare sit. 2. feud. 26. §. 30. vid. Engel h. à n. 42. Schmalzgr. Tit. de præscript. n. 36. 3. Successione, de quâ

Q. 5.

Q. 5. Quomodo succedatur in feudis? Resp. 1. Ab intestato. 2. feud. 9. §. nisi Dominus & agnati consentiant, & nisi feudum sit hæreditarium simpliciter. 2. Ut quis autem succedere possit requiritur, ut sit habilis ad servitia. 2. feud. 26. §. fin. & latius Schmalzgr. h. à n. 102. & ut descendat ex sanguine primi acquirentis. 2. feud. 31. adeoque ascendentes non succedunt. 2. feud. 50. regulariter ob ea, quæ habet Engel h. n. 26. sed descendentes, & primò omnium filii, iique naturales & legitimi simul, non legitimi tantum siue adoptivi. 2. feud. 26. §. adoptivus. neque de jure scripto legitimati per subsequens matrimonium. 2. feud. 26. §. naturales. Neque prognati ex matrimonio morganatico. 2. feud. 29. 3. Deficientibus liberis (liberorum nomine veniunt nepotes, pronepotes in infinitum. 2. feud. 11.) in feudo antiquo succedunt collaterales agnati proximiores, sic ut, qui est proximior ultimo possessori feudi, remotiorem excludat. 2. feud. 11. attendi etiam debet linea proximior illi, à quo feudum pervenit ad lineam proximè extinctam 2. feud. 50. notetur Ly extinctam; quia feudum unam semel lineam ingressum, in eadem manet, quoad hæc ipsa in ultimo possessore extincta est. vid. Pichl. h. n. 16. Schmalzgr. à n. 144. 4. Fœminæ & ex iis descendentes, etiam masculi, regular. in feudis ad successionem non admittuntur, nisi feudum sit merè hæreditarium, cum in hoc jure allodialium succedatur; vel fœmineum, in quo fœminæ deficientibus saltem masculis ad-

mittuntur, nisi conventum, ut etiam simul
 filiis succedant. 1. *feud.* 1. §. 3. 2. *feud.* 11. Si
 mel admiffa foemina non excluditur per mafcu-
 lum pofttea natum, quia jus foeminae jam eft qua-
 fitum. Utrum foemina in feudo foeminae
 exclufa per fucceffionem mafculi femper maneat
 exclufa, vide Schmalzgr. *h. à. n.* 122. 3. Cleri-
 ci & Religiofi in feudo fuccedunt, fi fit fimpli-
 citer hæreditarium, vel francum, quod vel nullum
 requirit personalia fervitia, vel talia, quæ Cleri-
 cos non dedeçant, vel, quæ fi dedeçantia fua
 per alios præftari poffint. 2. *feud.* 40. §. *fin. c. 1.*
 & 7. *de for. comper.* quod notat Engel *h. n.* 24.
 Q. 6. Quomodo amittatur feudum? *Refp.* 1. Ex
 parte rei feudalis, fcil. interitu rei feudalis, tota-
 liter quidem, interitu totali, partialiter autem
 partiali. arg. *L. 2. ff. de ufufr. & quemadm.* 2. Ex
 parte Domini directi, fi vel hic decedat sine hære-
 de, vel delinquat in Vafallum delicto tali, quod
 fi Vafallus in Dominum committeret, privaretur
 feudo. 2. *feud.* 6. 26. 27. & c. potest tamen
 Dominus univerfitatem, v. g. castrum, cui an-
 nexa eft res feudalis, alienare. Pichl. *h. n.* 26. an
 Dominus collectas poffit Vafallo imponere, vide
 apud Leur. *h. q.* 418. 3. Ex parte Vafalli amittit-
 tur feudum, fi vel directe vel indirecte in Do-
 minum peccet, & culpa hæc feloniam dicitur, pro-
 pter quam feudum dicitur *committi* aut *cadere*
cum fieri; vel etiam sine culpa Vafalli, dum Vafal-
 lus moritur, nullis hæredibus feudalibus relictis,
 aut talibus, qui fuccedere poffint; vel dum refu-

tat feudum, ut Engel *h. n. 45.* Porro delicta,
 ob quæ Vasallus amittit feudum, sunt. 1. Si di-
 rectè offendat Dominum graviter eum lædendo
 in corpore, fama, bonis. 2. *feud. 6. 7. 24. 33.* vel
 indirectè, impudicè agendo cum uxore Domini,
 fornicando cum ejus filia, subditos nimis crude-
 liter tractando. 2. Si rem feudalem notabiliter
 deterioret, aut verè alienet secutâ traditione. licet
 statim revocaverit pœnitentiâ ductus; quænam
 nomine alienationis veniant, habet Schmalzgr. *h.*
n. 162. & n. 182. quod feudum sine consen-
 su domini alienatum à tertio b. f. possessore præ-
 scribi possit. 3. Si intra annum & diem, vel dum
 facta est mutatio in persona Domini aut Vasalli
 ex negligentia non petat investituram, aut non
 juret fidelitatem. 1. *feud. 22. pr.* vel neget servi-
 tia debitè requisitus. 2. *feud. 24. §. 2. ¶. sed non*
est. vel Dominum in acie periclitantem dese-
 rat, *tit. 24. cit. & c.* Utrum feudum ob feloniam
 directè in Dominum commissam, ad Dominum
 revertatur, disputant AA. sententia probabilior
 est, quod ad Dominum revertatur, & quidem
 perpetuò. ita ut *de jure communi* non devolvatur
 unquam ad agnatos. 1. *feud. 5. 2. feud. 24. 38. 55.*
 De Prælato feudum ex delicto amittente, vid.
 2. *feud. 40. §. fin.* de judicio causarum feudalium
 Engel *h. n. 51.*

H 4

TI-